

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.152/2024/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. január 9. napján tartott tanácsülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatali vesztegetés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. február 13. napján kihirdetett 401.B.253/2023/16. számú ítéletét helybenhagyja, hogy a vádlott neve helyesen Terhelt1.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség 2.Nyom.131/2023. számú vádiratával emelt vádat Terhelt1 vádlottal szemben 2 rendbeli kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés büntette miatt. A Fővárosi Törvényszék 2024. február 13. napján megtartott előkészítő ülésen meghozott 29.B.237/2022/18401.B.253/2023/16. számú ítéletével – helyesen – Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], ezért 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette, rendelkezett – a büntetés végrehajtásának elrendelése esetére – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, 20.000 forintra vagyonekobszást rendelt el a vádlottal szemben, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélettel szemben az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása és a szabadságvesztés felfüggesztése próbaidejének növelése érdekében, míg a vádlott védője a büntetés enyhítéséért jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.266/2024/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva kifejtette, hogy a kizárólag a kiszabott büntetést sérelmező fellebbezésekre tekintettel a másodfokú eljárásban a felülvizsgálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott. A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú eljárás során a perrendi szabályokat megtartotta, az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottsága pedig a Be. 591. (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálható. Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a bűncselekmény minősítése a büntető anyagi

jogszabályoknak megfelel. A bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 562. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelően teljesítette. A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket a törvényszék túlnyomórészt feltárta, azonban további súlyosító körülményként kell figyelembe venni a korrupciós bűncselekmények statisztikai adatokkal igazolható, több év viszonylatában kimutatható, emelkedő tendenciáját. Továbbá álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított a vádlott beismerő vallomásának, mivel az a tettenérés folytán feltáró jellegűnek nem tekinthető. Az elsőfokú bíróság a számba vett bünteteskiszabási tényezőket a súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabását tartotta indokoltnak. a büntetés mértéke azonban álláspontja szerint indokolatlanul enyhe. Az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, tévesen nem értékelte súlyosító körülményként a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, és ezáltal a vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyához nem igazodó és a büntetési célokat – különösen a generális prevenciót nem megfelelően szolgáló – büntetést szabott ki a vádlottal szemben. Az elsőfokú bíróság a vádlott vonatkozásában irányadó halmazati büntetés felső határát és a középértéket helytállóan határozta meg. Az enyhítő körülmények nagyobb nyomatéka a középértéktől lefelé történő jelentősebb eltérést indokoltá tették, ugyanakkor nem indokolják a büntetési tétel alsó határát alig meghaladó tartamú büntetés kiszabását, emellett – bár a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését a törvényszék kellő alappal indokolta – a próbaidő tartama is eltúlzottan rövid. Erre tekintettel hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása, illetve próbaidő meghatározása szükséges a vádlott esetében. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit az ügyészség törvényesnek tartotta, csupán a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására tekintettel az előzetes mentesítés kérdésében való vizsgálódás szükségességére hívta fel a figyelmet azzal, hogy vélekedése szerint a vádlott előzetes mentesítésre nem érdemes. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és ennek keretében a szabadságvesztés büntetés és a felfüggesztés próbaideje tartamának emelését indítványozta az egyéb rendelkezések helybenhagyása mellett.

[4] A védő fellebbezését írásban nem indokolta.

[5] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el, miután a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 583. § (3) bekezdés a) pontján alapszik, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott és a védő nem indítványozta.

[6] Az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (6) bekezdése alapján – a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (3) bekezdése szerint elfogadva – előkészítő ülésen hozta meg érdemi döntését. A Be. 580.§ (2) bekezdés a) és b) pontja alapján az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt nincs helye fellebbezésnek, amennyiben a bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta. E rendelkezés figyelembevételével az elsőfokú ítélet ellen az ügyész kizárólag a büntetés súlyosítása, míg a vádlott védője annak enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést, így az ítéltábla az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül. A Be. 590.§ (5) bekezdésében foglaltak alapján a korlátozott felülbírálat ezen túlmenően kiterjedt

[7] a) az elsőfokú bírósági eljárásra és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

ab) a Be. 590.§ (5a) bekezdésére figyelemmel a megalapozatlanság vizsgálata nélkül is megállapítható módon, a Be 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre, továbbá

d) a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésre.

[8] Ezen kívül a Be 590. § (7) bekezdése alapján a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[9] Az eljárási szabályok vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésre vonatkozó perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, továbbá a Be. 609.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg. Törvényesen fogadta el végzéssel a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát is, miután a nyilatkozat elfogadásának a Be. 504.§ (2) bekezdés a), b), c) pontjaiban meghatározott feltételei fennálltak.

[10] A bejelentett fellebbezések tartalmára tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[11] Az elsőfokú bíróság a bejelentett fellebbezésekre, valamint a vádlott által tett beismerő nyilatkozat elfogadásán alapuló bűnösség megállapítására tekintettel a Be. 562. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint teljesítette az indokolási kötelezettségét is, így kitért a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban, valamint a Be. 564. § (4) bekezdésében meghatározottakra, valamint megjelölte az alkalmazott jogszabályokat is.

[12] A másodfokú eljárásban irányadó tényállásra és az ügyiratok tartalmára is figyelemmel Terhelt1 vádlott felmentésére, vele szemben az eljárás megszüntetésére okot adó körülmény nem volt megállapítható, a vádlott bűnösségére vont elsőbírói következtetés helytálló, a cselekmény jogi minősítése pedig megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[13] A büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság nagyrészt feltárta, azokat többségében súlyuknak megfelelően értékelte, ezen értékelésről részletesen számot adott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint – egyetértve a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal – a tettenérésre tekintettel a vádlott beismerő vallomása kisebb súllyal értékelendő.

[14] A bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[15] A vádlott terhén megállapított cselekmény a büntetési tételkeret alapján a nagyobb tárgyi súlyú, a korrupciós bűncselekmények negatív társadalmi hatása folytán a jelentősebb társadalomra veszélyességű bűncselekmények közé tartozik (absztrakt társadalomra veszélyesség). Nem hagyható figyelmen kívül azonban, hogy a korrupciós cselekmény a törvényes eljárás milyen mértékű sérelmével járt és mekkora a ténylegesen bekövetkezett

káros következmény (konkrét tárgyi súly). Ez utóbbit vizsgálva a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekményének konkrét tárgyi súlya az adott minősítésen belül csekélyebbnek tekinthető.

[16] A vádlott terhére rótt bűncselekmény konkrét tárgyi súlya, a személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt, annak tartama a kellős súllyal értékelt súlyosító és enyhítő körülményekkel összhangban álló. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a beismerő vallomást tevő, büntetlen előéletű, megbánást tanúsító vádlottal szemben a Btk. 80. § (2) bekezdésében rögzített középértéket el nem érő, a büntetési tételkeret alsó határát közelítő tartamú szabadságvesztés büntetést szabott ki. A vádlottnak a bűncselekmény elkövetése előtt tanúsított kifogástalan életvezetése alapján, továbbá arra is figyelemmel, hogy vele szemben újabb büntetőeljárás nem indult, helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a Btk. 85. §-a alapján törvényesen függesztette fel a szabadságvesztés büntetés végrehajtást, a próbaidő tartama is megfelelően igazodik a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamához. A vádlottal szemben így kiszabott büntetés szükséges, és egyben elegendő is a büntetési célok, a vádlott és más személyek jogkövető magatartásának eléréséhez, a társadalom védelme érdekében annak megelőzéséhez, hogy a vádlott vagy más bűncselekményt kövessen el. Erre figyelemmel az ítéltábla a kiszabott büntetés lényeges súlyosítására, azonban annak enyhítésére sem látott indokot, így az ügyészség hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabására, valamint a próbaidő mértékének felemelésére irányuló fellebbezése – csakúgy, mint a védelemnek a büntetés mérséklésére irányuló fellebbezése – a Be. 605. § (2) bekezdésében rögzített rendelkezést is szem előtt tartva, nem vezetett eredményre.

[17] Miután Terhelt1 vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki a bíróság, erre figyelemmel a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján a bíróságnak vizsgálnia kellett azt is, hogy a vádlott érdemes-e az előzetes mentesítésre. Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozata szerint ugyanis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja a Btk. 102. § (1) bekezdésében szabályozott előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és arról az ítéletben rendelkezzen. A határozat kifejti, hogy „A mentesítés alapjogi forrása az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog. Az Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnismétlés elkerülését.” A Btk. 102. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. A büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítés kivételes, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés. A felfüggesztés feltételeinek fennállása nem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét. Az ítélezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni [BJD 9986.], de jelentősége van a terhelt által elkövetett bűncselekmény tárgyi

súlyának és a cselekmény jellegének is [BH1983.221.]. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények az érdemességet megalapozhatják [BJD 8779.], de egyben ki is zárhatják. A már értékelt körülményeknek az érdemesség vizsgálata során történő ismételt figyelembevétele tehát a kétszeres értékelés tilalmát nem sérti. Az eljárás adatai, valamint az eljárás tárgyát képező korrupciós bűncselekményre tekintettel az ítéltábla álláspontja az, hogy a vádlott esetében az előzetes mentesítésre való érdemessége nem állapítható meg.

[18] A szabadságvesztés – annak végrehajtása elrendelése esetére meghatározott – végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára vonatkozó elsőfokú rendelkezések törvényesek.

[19] Az ítélet egyéb rendelkezései – a vagyonekbobzásra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések – szintén megfelelnek a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek. A vádlott személyi adatait is helyesen tüntette fel az elsőfokú bíróság, azonban az ítélet rendelkező részében a vádlott nevét nem pontosan jelölte meg, ezért annak helyesbítése volt szükséges a másodfokú eljárásban.

[20] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 598. § (2) bekezdés szerint tanácsulésen eljárva – az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írt pontosítással a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[21] A Fővárosi Ítéltábla végzése elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2025. január 9.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2024. február 13. napján kelt 401.B253/2023/16. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.152/2024/10. számú végzésével 2025. január 9. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. január 9.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.
a tanács elnöke